

מדינת ישראל
נציבות שירות המדינה
בית הדין למשמעת של עובדי המדינה

כ"ט טבת תשפ"ד
10 בינואר 2024

0491-0022-2024-000026
בד"מ: 10.22

בבית הדין למשמעת של עובדי המדינה

בפני : עו"ד אורי כהן – אב בית הדין
עו"ד יעל שמחי
עו"ד דני זקן
- יו"ר מותב
- חבר מותב
- חבר מותב

התובעת: נציבות שירות המדינה
ע"י ב"כ עו"ד סיוון אביטן

הנאשמת: מיכל קרן דוד

ב"כ הנאשמת: עו"ד אילה הוניגמן

גזר דין

1. הנאשמת מיכל קרן דוד, עובדת משרד החוץ ששימשה במועדים הרלוונטים לתובענה, קונסול לעניינים קונסולריים וקצינת מינהלה בקונסוליית ישראל בשיקגו (להלן – הקונסוליה) הורשעה על ידינו – על פי הודאתה, במסגרתו של הסדר טיעון - בעבירות משמעת לפי סעיפים 17(1), (2) ו-3 לחוק שירות המדינה (משמעת) התשכ"ג – 1963 (להלן – החוק) ביחס לאישומים הראשון והשני בתובענה המתוקנת, ובעבירות לפי סעיפים 17(1) ו-3 לחוק ביחס לאישומים השלישי והרביעי שבה.

2. הנאשמת הודתה כי בין החודשים אוקטובר 2021 – דצמבר 2021, הטרידה מינית את העובדת א' (ילידת 2001) את העובדת ב' (ילידת 2000) שהועסקו בקונסוליה בכפיפות אליה, ובכך הפרה את הוראות סעיף 43.421 (ב)(4) לתקשי"ר, והתנהגה התנהגות שאינה הולמת עובד מדינה.

בעקבות הודאה זו הורשעה הנאשמת בעבירות משמעת לפי סעיפים 17(1), (2) ו-3 לחוק. המעשים המיוחסים לנאשמת בגין הטרדתה המינית של א' פורטו באישום הראשון לתובענה, והמעשים המיוחסים לנאשמת להטרדתה המינית של ב' פורטו באישום השני לה, הכל כמצויין בהכרעת הדין.

עוד הודתה הנאשמת כי בין החודשים ספטמבר 2021 – דצמבר 2021, התנהגה התנהגות בלתי הולמת בעלת גוון מיני כלפי העובדת ג' ילידת 1997, ובימים 19.11.2021 ו-23.11.2021 התנהגה התנהגות בלתי הולמת בעלת גוון מיני כלפי העובדת ד' ילידת 1991 (שתי העובדות הועסקו בקונסוליה בכפיפות אליה).

בעקבות הודאה זו הורשעה הנאשמת בעבירות לפי סעיפים 17(1) ו-3(3) לחוק.

המעשים המיוחסים לנאשמת בגין התנהגותה בעל הגוון המיני כלפי ג' פורטו באישום השלישי לתובענה, והמעשים המיוחסים לנאשמת בגין התנהגותה בעל הגוון המיני כלפי העובדת ד' פורטו באישום הרביעי לה, הכל כמצויין בהכרעת הדין.

3. הסדר טיעון

באי כח הצדדים הודיעו לבית הדין כי הגיעו להסדר טיעון לפיו, בכפוף להודאתה של הנאשמת ולהרשעתה בדין, יעתרו בהסכמה להשתתף אמצעי המשמעת הבאים: נזיפה חמורה; פיטורים לאלתר – עד למועד פיטוריה של הנאשמת תעמוד בעיניה החלטת נציב שירות המדינה מיום 28.4.2022, לפיה הנאשמת מושעת מעבודתה; הפקעת משכורת קובעת אחת (הנאשמת ביקשה שהפקעת המשכורת תנוכה בתשלום אחד ממשכורתה האחרונה); פסילה למשרד החוץ לצמיתות; פסילה לשירות המדינה למשך 8 שנים.

התביעה הודיעה כי הסדר הטיעון נחתם לאחר שמילאה את חובתה הקבועה בסעיף 17 לחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א – 2001 (להלן – חוק זכויות נפגעי עבירה), וכי אין בהסדר כדי למנוע הגשת הצהרות נפגע על פי סעיף 18 לחוק זכויות נפגעי עבירה.

4. ביום 9.1.24 נשמעו בפנינו טיעוני הצדדים לאמצעי המשמעת, וקודם לכך הועלו עדויות (באמצעות הזום) מטעם הנאשמת.

5. עדויות אופי

א. עדותה של גב' חן סיגל

- (1) העדה הועסקה במחלקה הקונסולרית בשיקגו, בכפיפות לנאשמת.
- (2) מעידה על מסירותה של הנאשמת לעבודה, על מקצועיותה, הקפדתה על קיום הנהלים והסמכותיות שהפגינה.
- (3) ברמה האישית הנאשמת היתה איכפתית לעובדים, קשובה לתלונותיהם ודואגת להם.

ב. עדותה של גב' שי לי ציובן

- (1) העדה הועסקה בסוכנות היהודית כנציגת אזור, ובמסגרת שליחותה הכירה את הנאשמת שטיפלה בתיקי העלייה שהוגשו לסוכנות.
- (2) בממשקי העבודה הרבים ביניהם גילתה שהנאשמת עובדת מקצועית מאוד, שהכירה את הכללים והחוקים עם בוריים.
- (3) הנאשמת התמודדה בהצלחה עם אתגרים מורכבים, לרבות בתקופת הקורונה.
- (4) הנאשמת גילתה מסירות לעובדי הקונסוליה, ונהגה בהם בהגינות, תוך יצירת אווירת עבודה טובה מאוד.

ג. טיעוני התביעה

- (1) התובענה חובקת 4 אישומים, המגוללים שורה של עבירות הטרדה מינית והתנהגות בלתי הולמת בעלת גוון מיני, כלפי המתלוננות.
- (2) הנסיבות לחומרה:
  - (א) התפקיד הבכיר הניהולי של הנאשמת - הנאשמת ביצעה מעשיה כלפי עובדות שהיו כפופות למרותה, זאת שעה שמילאה תפקיד ניהולי בכיר במשרד החוץ (על פי הפסיקה, עש"מ 4123/95 בענין אור, יש להקפיד יותר עם עובדי מדינה, הנושאים משרה רמה שיש עימה אמון רב וסמכויות חזקות, כי במילוי תפקידים ישמרו על טוהר המידות והתנהגות הולמת.
  - (ב) פערי הגילים בין הנאשמת למתלוננות - המתלוננות שהועסקו במסגרת אית"ן צעירות בשנים מהנאשמת.
  - (ג) מקום ביצוע העבירות - העבירות בוצעו במסגרת שליחותה של הנאשמת מטעם משרד החוץ; מקום עבודתן ב-חו"ל של המתלוננות היווה עבורן עוגן יחיד במדינה זרה, וקשר עם מדינת ישראל.
  - הנאשמת ביצעה מעשיה כשהתלוננות היו מנותקות מבני משפחתן ומסביבתן הקרובה.
  - (ד) האופי וההיקף של מעשיי הנאשמת והתבטאויותיה - המעשים בוצעו כלפי 4 מתלוננות שונות, בהזדמנויות חוזרות ונשנות.
  - אין מדובר במעשה חד פעמי אלא בדפוס התנהגות חוזר ונשנה על פני תקופה וכלפי מספר נפגעות.
  - (לענין חומרתן של עבירות הטרדה המינית היפנתה התובעת לעש"מ 5713/95 בענין בן אשר ולעש"מ 1928/00 בענין עמוס ברוכין).
  - (ה) הנאשמת הועסקה במשרד החוץ בתפקיד רגיש והיתה מחוייבת לסטנדרט התנהגות גבוה.

- (3) המתלוננות מסכימות עם אמצעי המשמעת שסוכמו בהסדר הטיעון, אך מתנגדות לתיקונים שנכללו בכתב התובענה המתוקן.
- (4) בגיבוש הסדר הטיעון שקלה התביעה לקולא את מניעת העדתה של המתלוננת העיקרית א', שעה שעדותה היתה דורשת ממנה המתמודדות נפשית לא פשוטה.
- עוד לקחה התביעה בחשבון את החסכון בזמן שיפוטי עקב הודאתה של הנאשמת והעדר הצורך להמשיך בהליך הוכחות, ואת העובדה שיופסקו תשלומי השכר ששולמו לנאשמת בתקופת השעייתה.
- (5) הנאשמת תסיים העסקתה ותורחק משירות המדינה, ויש לראות בכך ענישה ראויה והולמת העונה על תכליות הדין המשמעתי.
- (6) התביעה מבקשת שפסק הדין יפורסם על מנת למגר תופעות מיניות משירות המדינה (הדבר בידיעת המתלוננות ובהסכמתן, וכך אף סוכם עם ההגנה).

ד. עמדת המשרד

- (1) הסדר הטיעון מקובל על המשרד.
- (2) הערכת העובד השנתית על הנאשמת ביחס לשנים 2019 – 2020 היו טובות, ואילו ההערכה לשנת 2021 לא היתה טובה.
- (3) המפקח הכללי של משרד החוץ ערך בין התאריכים 26-30 ינואר 2022 בדיקה מיוחדת בקונסוליה הישראלית בשיקגו, וקבע ללא קשר להליכים המשמעתיים נגד הנאשמת, כי אין מקום להמשך ולהעסיקה בתפקידה. זאת, נוכח ממצאים לליקויים תיפקודיים וניהוליים חמורים.

ה. טיעוני ההגנה

- (1) לנאשמת היה קשה להסכים להסדר הטיעון, אולם היא עשתה זאת נוכח פתיחת דף חדש בחייה ב-חו"ל; אין לה עניין לעבוד במשרד החוץ ובשירות המדינה.
- (2) היא מבקשת לסיים ההליך המשמעתי במהרה, לאחר שהצליחה למצוא עצמה בשוק הפרטי ומטעמים אישיים ומשפחתיים.
- (3) גם העלויות של ניהול ההליך המשמעתי הכבידו עליה.
- (4) עשרות עובדים, עמיתים ומנהלים, מדברים בשבחה של הנאשמת (מר חגי אבימור ראש אגף במטה הכיר את הנאשמת במסגרת עבודתם המשותפת, ותיאר בפנייתו בכתב את רגישות הנאשמת, האיכפתיות שלה ודאגתה היתירה לעובדיה).
- (5) הודאתה באישומים אשר בכתב התובענה המתוקן היא הענישה הקשה עבור הנאשמת.

1. דבר הנאשמת

- 1) העניקה 16 שנה למדינה, ומאוכזבת מהתנהלות גורמיה.
- 2) אף גורם במשרד החוץ לא הגיע לשמוע אותה, ולא היתה בדיקה קפדנית מהמשרד בעניין ההתנהלות בקונסוליה שהביאה אותה לדין משמעתי.
- 3) הסכימה להסדר הטיעון כי מבקשת להניח ההליך המשמעתי מאחוריה ולצאת לדרך חדשה.

2. מסמכים שהוגשו לבית הדין

- 1) טופסי הערכת עובד לשנים 2020 – 2021.
- 2) תלושי שכר.
- 3) סיכום בדיקה מיוחדת שביצע מפכ"ל משרד החוץ בקונסוליה הישראלית בשיקגו בין התאריכים 26.1.2022 – 30.1.2022.
- 4) עדויות אופי ומכתבי הערכה.

6. דיון

כמפורט בהכרעת הדין הנאשמת, ילידת שנת 1984, ששימשה קונסולית וקצינת מינהלה בקונסוליית ישראל בשיקגו, הודתה כי בין החודשים אוקטובר – דצמבר 2021 הטרידה מינית שתי עובדות צעירות ממנה (האחת ילידת 2001, והאחרת ילידת 2000) שהיו כפופות לה בעבודתן בקונסוליה, ובמועדים שונים בין החודשים ספטמבר 2021 – דצמבר 2021 התנהגה התנהגות בלתי הולמת בעלת גוון מיני כלפי שתי עובדות נוספות (האחת ילידת 1997, והאחרת ילידת 1991) שאף הן הועסקו בקונסוליה בכפיפות אליה.

בית המשפט העליון עמד בפסיקה עניפה על פגיעתם הקשה של מעשי ההטרדה המינית בתחום יחסי העבודה בשירות הציבורי. כך, לדוגמא, פסקה כב' השופטת פרוקצ'יה בעש"מ 11976/05 רוחי חליל נ' נציבות שירות המדינה (ניתן ביום 11.4.07): "מעשי הטרדה מינית המתרחשים בשירות הציבורי פוגעים פגיעה קשה לא רק באדם הנפגע ממעשים אלה, אלא גם בדמותו של השירות הציבורי ובאמון שהציבור רוחש לו. ההטרדה המינית כרוכה בפגיעה עמוקה בכבוד של הפרט הנפגע; התייחסות לאדם המתמקדת במיניותו ולא בהווייתו כאדם, פוגעת בערך השוויון בין המינים, ומנציחה דעות קדומות ומושגים של עליונות ונחיתות בתחום המיני, שמקומם לא יכירם בחברה מתוקנת.

מצבים של הטרדה מינית ביחסי עבודה, מקבלים גוון מיוחד כשהם מתרחשים במסגרת השירות הציבורי. מעבר לפגיעה הקשה בפרט ובמרקם יחסי העבודה הכרוכה בהטרדה המינית, התרחשותה במסגרת השירות הציבורי גורמת פגיעה

עמוקה באמון הציבור בשירות זה. המינהל הציבורי פועל כנאמן הציבור, הוא מחוייב בשמירת ערכי התנהגות בסיסיים, ועליו לשמש דוגמא ומופת לציבור הרחב. נדרשת במסגרתו הקפדה המיוחדת על ערכי מוסר יסודיים ביחסים בין בני אדם (עש"מ 4411/99 מדינת ישראל נ' אלקלעי; עש"מ 5574/00 אורי בנית נ' מדינת ישראל). אמון הציבור בשירות הציבורי חיובי להבטחת פעילותו התקינה, ופגיעה באמון זה פוגעת ממילא בתיפקודו של השירות, ומזיקה לאינטרס ציבורי בעל חשיבות מיוחדת. על שיקולים אלה להנחות ביישומם של דיני המשמעת בשירות המדינה, כאשר הם משתלבים בדין האוסר הטרדה מינית בכלל, במערך העבודה, ובמסגרת שירות המדינה במיוחד".

(ראה גם: עש"מ 1928/00 מדינת ישראל נ' עמוס ברוכין, פ"ד נד(3) 694; עש"מ 6737/02 מדינת ישראל נ' זקן, פ"ד נז(2) 312; עש"מ 309/01 אליעזר זרזר נ' נציב שירות המדינה, פ"ד נה(2) 830; עש"מ 7932/07 דורון מזרחי נ' נציבות שירות המדינה (ניתן ביום 4.3.08)).

בעש"מ 7932/07 דורון מזרחי נגד נציבות שירות המדינה (ניתן ביום 4.3.2008) נאמר: "מעשי הטרדה מינית המתרחשים בשירות הציבורי – גם אם ברף הנמוך של החומרה – פוגעים פגיעה קשה לא רק בנפגעת אלא גם בדמותו ובתדמיתו של השירות הציבורי ובאמון שהציבור רוחש לו".

ואכן:

"היקף התופעה של ההטרדה המינית והפגיעה בכבודו ובמעמדו של הנפגע, כמו גם הפגיעה בדמותו של שירות המדינה וביחסי העבודה, מצדיקים העברת מסר עונשי מרתיע". (עש"מ 2192/06 משה רחמני נ' נציבות שירות המדינה, ניתן ביום 5.4.07).

בעש"מ 6732 מדינת ישראל נ' זקן (פ"ד נז(2) 312, כתבה כבוד השופטת (כתוארה דאז): ביניש: "כאשר ההטרדה המינית מבוצעת בין עובדים בשירות המדינה, היא מעכירה את האווירה בסביבת העבודה, משבשת יחסי עבודה ואף מזיקה לתפקוד הפלילי על מעשה מגונה והוא נושא מימד רב משקל נוכח הפגיעה הכרוכה בו בזכות יסוד של הנפגע להגנה על גופו ועל כבודו...".

מעשיה של הנאשמת שבוצעו במסגרת שליחותה כקונסולית ישראל ב-חו"ל כלפי עובדות צעירות שסרו למרותה, מחייבים עקרונית את פיטורי הנאשמת מעבודתה ופסילתה לשירות המדינה.

כידוע, בהליך המשמעתי נועדו אמצעי המשמעת לשמור על תדמית שירות המדינה, ובנוסף יש להם תפקיד מניעתי. בלשונו של כבוד השופט זמיר: "בדין המשמעתי, אמצעי המשמעת אמור לשמש אמצעי מניעה יותר מאשר אמצעי

ענישה: התכלית העיקרית של אמצעי המשמעת היא, כאמור, למנוע פגיעה משמעותית בתפקוד של שירות המדינה או התדמית של שירות זה, שכן תדמית ראויה היא תנאי הכרחי לפעילות תקינה של השירות. (עש"מ 5282/98 מדינת ישראל נ' תמר כתב, פ"ד נב (5) 87, 93).

התכלית המניעתית היא כפולה: מניעת פגיעה משמעותית בתפקודו של השירות הציבורי, בתדמיתו ובאמון הציבור בו, כאמור, מחד, והרתעת עובדים אחרים לבל ייכשלו במעשים דומים מנגד.

מול חומרת העבירות שקלנו את חוות הדעת הטובות על הנאשמת שעיקרן מסירותה לעבודה, מקצועיותה והקפדה על הכללים (זאת בדרך כלל למעט ממצאי הביקורת שערך בקונסוליה מפכ"ל משרד החוץ), ויחסה החם והאיכפתי לעובדיה.

בסופו של עיון ושיקול מצאנו שהסדר הטיעון שקול ומאוזן, ואנו נכבדו (בתוך כך אנו מצווים כי עם פיטורי הנאשמת מעבודתה ישולמו לה מלוא פיצויי הפיטורים המגיעים לה על פי דין).

7. סוף דבר

על הנאשמת יוטלו אמצעי המשמעת הבאים:

- א. נזיפה חמורה;
- ב. פיטורים לאתר (תוך תשלום מלוא פיצויי הפיטורים המגיעים לנאשמת על פי דין);
- ג. הפקעת משכורת קובעת אחת (שתנוכה, על פי בקשת הנאשמת, בתשלום אחד מהמשכורת האחרונה שתשולם לה);
- ד. פסילה לצמיתות למשרד החוץ;
- ה. פסילה ל-8 שנים לשירות המדינה.

הודעה על כיבודו של הסדר הטיעון ניתנה במעמד הצדדים בתום הדיון ביום 9.1.24.

גזר הדין המנומק והמפורט ניתן בהעדר הצדדים, ביום כח' בטבת תשפ"ד – 9.1.24 וישלח אליהם באמצעות הדואר האלקטרוני.

(-)	(-)	(-)
עו"ד דני זקן	עו"ד יעל שמחי	עו"ד אורי כהן
חבר	חברה	אב בית הדין יו"ר המותב